

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/757/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214634
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712214634.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 7C/234/2012-102 zo dňa 20. marca 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým žiadal zaviazat' odporcu na zaplatenie náhrady majetkovej škody vo výške 175 Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 387,24 Eur, ktorá mu mala vzniknúť ako následok nesprávneho úradného postupu v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde v Martine. Navrhovateľ v návrhu na začatie konania namietal, že nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Z exekučného spisu okresného súdu sp. zn. 21Er/362/2007 zistil, že dňa 22.11.2010 bola exekučnému súdu doručená žiadosť oprávneného o zmenu súdneho exekútora, keď žiadal poveriť vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Výzvou zo dňa 05.04.2011 exekučný súd vyzval oprávneného, aby v lehote 30-tich dní predložil zmluvu o úvere, na základe ktorej rozhodcovský súd vydal rozhodnutie. Až dňa 26.05.2011 oprávnený predložil zmluvu o úvere, na základe čoho exekučný súd uznesením zo dňa 27.06.2011 rozhodol tak, že návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Proti predmetnému uzneseniu exekučného súdu podal odvolanie oprávnený, pričom odvolací Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 21.02.2012, č. k. 1CoE 14/2012 rozhodol tak, že uznesenie exekučného súdu potvrdil.

Vychádzajúc zo zákonných podmienok uvedených v § 3 ods. 1 písm. a/, d/, ods. 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1 a 2 Zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012 dospel k záveru, že navrhovateľ predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom nepreukázal. Nemal preukázaný základný predpoklad vzniku nároku na náhradu škody - nesprávny úradný postup, keďže je zrejmé, že predmetom rozhodovania exekučných súdov bolo skúmanie žiadostí o vydanie poverenia a skúmanie správnosti Rozhodcovského rozsudku, nekalej povahy rozhodcovskej doložky, pričom posúdenie veci a vydanie rozhodnutia nemožno považovať za nesprávny úradný postup.

Na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že navrhovateľ podmienky nároku na náhradu škody v zmysle § 9 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Zb. (v platnom znení do 31.12.2012 nepreukázal). Z uvedených dôvodov preto návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 151 ods. 1 O.s.p.. Odporca ako úspešný účastník si právo na náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu trovy nevyplývajú, preto odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie.

Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahrňujúceho právo na kontradiktórne konanie a v danej spojitosti prvostupňovému súdu vytýkal, že ako navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom a prednesom a navrhnúť dôkaz na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti konania. Súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám.

Riadne a včas požiadal o odročenie pojednávania. Súd sa však nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval predloženú žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Vychádzal z mylného skutkového stavu, bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti a nesprávne aplikoval § 101 ods. 2 O.s.p., v dôsledku čoho viedol pojednávania, na ktorom za jeho neprítomnosti meritórne rozhodol. V žiadosti pritom zdôrazňoval, že trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní.

Zároveň poukázal na svoje podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Tiež poukázal na ust. § 15 O.s.p..

Okrem toho, súdu prvého stupňa vytýkal viacero omylov, keď konštatoval, že ním namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Poukázal na potrebu skúmania nielen kedy bolo o žiadosti rozhodnutie a kedy bolo rozhodnutie doručené súdnemu exekútorovi.

Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Proti tomuto rozhodnutiu podáva odvolanie.

Tvrdil, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Ak odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k návrhu, mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie (§ 153b O.s.p.).

Vytýkal, že súd sám zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiaden objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody. Rozhodnutie súdu je vnútorne rozporné. Napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi.

V odôvodnení rozhodnutia sa súd zaoberá len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného). Súd však ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správy informačného systému a výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, poštovné a telekomunikačné výdaje. Nesúhlasí s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník, keď pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu. Hodlal predložiť dôkazy o výške majetkovej ujmy prostredníctvom znaleckého posudku, súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonané ex offo. Ignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, preto je v tejto časti rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Z odôvodnenia vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Jeho práva boli porušené prekročením zákonom stanovenej lehoty a tento fakt jednoznačne vyplýva z

vykonaného dokazovania. Preto sú irelevantné úvahy súdu o tom, aké spôsoby judikovania pohľadávky si navrhovateľ zvolil, o podstatne a rozsahu podnikateľského rizika a o udržiavaní kontaktu súdneho exekútora.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.), rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p..

Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Táto zásada však predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie ich procesných práv je pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredne naplnenie sám obral. V prípade jeho účasti na pojednávaní by sa zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, respektíve sa k vykonanému dokazovaniu vyjadriť a bol by poučený aj o predbežnom právnom posúdení veci (§ 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom jeho ďalšie tvrdenia i námietky dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezpredmetné. Nedôvodná je odvolacia námietka, že nebolo možné vo veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, keď okresným súdom bolo vo veci nariadené pojednávanie, o čom bola spísaná aj zápisnica.

S vyjadrením odporcu k veci mohol byť navrhovateľ (respektíve jeho právny zástupca) oboznámený na pojednávaní konanom na okresom súde dňa 20.03.2014 a to spôsobom podľa § 122 ods. 1 v spojení s § 129 ods. 1 O.s.p.. Pokiaľ navrhovateľ žiadal zrušiť nariadené pojednávanie s odôvodnením, že je potrebné rozhodnúť o nestrannosti zákonného sudcu a zároveň trvá na tom, že objektívna námietka porušenia nestrannosti je dôvodná, okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý (§ 119 ods. 1 O.s.p.), čo zodpovedá ďalej rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu.

Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať v neprítomnosti účastníkov konania. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyhlúčení. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania, ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné (ďalšie) okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napríklad uznesenia sp. zn. 3Nc/14/2010 z 31.05.2010; 6Cdo/201/2013 z 19.06.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti. Opomenúť nie je možné ani výsledky aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napríklad I. ÚS 88/2013 z 06.02.2013) vo vzťahu k neúspešným ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že nadriadený súd nerozhodoval o námietke zaujatosti navrhovateľa, keďže sa tento výslovne vyjadril, že žiadnu námietku zaujatosti vo vzťahu k zákonnému sudcovi (súdu) nepodáva.

Pokiaľ aj neexistuje žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z pojednávania a rozhodovania veci, odvolací súd mohol posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však ku skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonný sudca funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu z pojednávania aj rozhodovania veci.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť

názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonný sudca nekonal a nerozhodoval v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Krajský súd sa plne stotožňuje so záverom okresného súdu, že navrhovateľ predpokladá nároku na náhradu škody na základe Zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012 nepreukázal z dôvodov uvádzaných okresným súdom v odôvodnení rozsudku, s ktorými sa krajský súd plne stotožňuje a v dôvodoch svojho rozsudku na ne poukazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Na doplnenie dôvodov rozsudku okresného súdu krajský súd ďalej dodáva, že v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje zákonná lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, aj ústavný súd vyslovil právny názor, že pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj pojem „v primeranej lehote“ obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto bez ďalšieho vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (I. ÚS 86/02, IV. ÚS 440/2012).

Je v súlade s rozhodovacou praxou Ústavného súdu SR (II. ÚS 245/2013-17, II. ÚS 112/2013-17), že z ust. § 44 ods. 2 EP nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Naopak, zákon takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu neukladá. Obdobne platí aj v prípade, ak exekúcia bola zastavená z dôvodu, že exekučný titul je materiálne nevykonateľný a aj v prípade, keď návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora za daného procesného stavu bol zamietnutý.

Za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku, že rozhodnutie prvostupňového súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Naopak okresný súd dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré na prejednávaný prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil z akých úvah vychádzal. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za svojvoľné, naopak rozsudok vyčerpávajúcim spôsobom zodpovedal všetky právne relevantné otázky, ktoré súviseli s uplatneným nárokom. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa prvostupňový súd neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel a podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavne konformné. Je výlučne na ťarchu odvolateľa, že vo vzťahu k žiadnemu z vecných argumentov na ktorých okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie nepredložil relevantnú, respektíve akúkoľvek protiargumentáciu. Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani

nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti, tento potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal. Navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.